

VRE -bakteerin kantaja

Enterokokki (*Enterococcus faecalis* tai *faecium*) on tavallinen bakteeri, jota on ihmisillä normaalisti suolistossa. Antibiooteille vastustuskykyistä enterokokki-bakteeria kutsutaan vankomysiinille resistentiksi enterokokiksi eli VRE:ksi. Vankomysiini on antibiootti, jota käytetään enterokokkien aiheuttamien infektioiden hoitoon.

VRE-kantaja on henkilö, jolla on todettu VRE-bakteeri elimistössään. VRE-kantajuus on suurimmalla osalla ihmisistä oireetonta. VRE-kantajuutta ilmenee myös täysin terveillä, erikäisillä henkilöillä, joilla ei ole ollut kontaktia terveydenhuoltoon.

Jokaisen ihmisen suolistossa on erilaisia enterokokkeja eikä niistä yleensä ole haittaa terveellä henkilöllä. VRE-bakteeri, samoin kuin lääkkeille herkkä enterokokki, voi aiheuttaa esimerkiksi virtsatieinfektion. VRE:n aiheuttamat vakavat infektiot kuten sepsis eli verenmyrkytys ovat harvinaisia. Nämä hoidetaan sellaisilla antibiooteilla, jotka herkkyysmääritysten mukaan tehoavat VRE-bakteeriin.

Kantajuus ei ole este kanssakäymiselle muiden ihmisten kanssa

VRE ei vaikuta päivittäiseen elämiseen. Kantajuudesta ei tarvitse kertoa työpaikalla, koulussa, päiväkodissa, harrastuksissa, kyläillessä tai muuallakaan terveydenhuollon laitosten ulkopuolella. Kantaja voi ylläpitää normaaleja sosiaalisia kontakteja ja aktiviteetteja löydöksestä huolimatta. Uimahalleihin ja yleisiin saunoihin voi mennä vapaasti, paitsi jos iholla on märkiviä haavoja.

Kädet pestään vedellä ja saippualla ennen ruoan valmistusta ja ruokailua. Kädet pestään huolellisesti myös WC:ssä käynnin jälkeen ja kuivataan henkilökohtaiseen käsipyyhkeeseen. Kaikki välineet kuten parranajokoneet, harjat, voiteet, haavanhoito- tai muut sidetarvikkeet ovat normaalistikin henkilökohtaisia eikä niitä pidä jakaa muiden kanssa. Normaaliin hygieniakäytäntöön kuuluu myös se että vierailijoilla on oma käsipyyhe. Astioiden ja jätteiden käsittelyssä toimitaan tavalliseen tapaan, ja pyykki pestään normaalissa vaatteelle suositellussa lämpötilassa. Kodin siivoukseen käytetään tavallisia puhdistusaineita.

Koska VRE-kantajan kotisairaanhoidon tarvitsee erityishuomioita, kotisairaanhoidon työntekijöille tulee kertoa kantajuudesta. Käsihygieniaan kiinnitetään erityistä huomiota haavan hoidon yhteydessä. Mahdolliset sidetarvikkeet laitetaan suoraan talousjätteisiin.

VRE-kantaja sairaalassa ja muissa terveydenhuollon laitoksissa

VRE-kantajan on syytä kertoa kantajuudestaan sairaalahoitoon joutuessaan tai asioidessaan terveydenhuollon ammattilaisen vastaanotolla. Hoitolaitoksissa nämä bakteerit voivat siirtyä henkilöstä toiseen käsien tai saniteettitilojen välityksellä. VRE -kantajaan kohdistetaan

eristystoimenpiteitä, jottei se leviäisi muihin potilaisiin. Vuodeosastolla VRE -kantajaa hoidetaan kosketusvarotoimin omassa huoneessa, jossa on oma WC ja pesutila. Henkilökunta käyttää kantajan lähihoidossa suojavaatteita. Eristystoimet eivät kuitenkaan saa huonontaa hoidon tai kuntoutuksen laatua tai pitkittää niihin pääsyä. Henkilökunta opastaa potilaita ja omaisia käsihuuhteen käytössä. Henkilökunta antaa myös tarvittavat lisäohjeet vierailijoille.

Bakteerin kantajuudesta tehdään tartuntatautilain (1227/2016) nojalla potilastietoihin ns. riskitieto. Riskitieto näkyy myös Kanta-tietojärjestelmässä. Tämän avulla terveydenhuollon henkilöstölle välittyy tieto kantajuudesta. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Infektioidentorjuntayksikkö ylläpitää tartuntatautilain velvoittamaa kantajarekisteriä, johon merkitään vastustuskykyisten bakteerien kantajat sairaanhoitopiirin alueella. Rekisteristä voidaan antaa lain mukaan kantajuustieto myös kantajan omaan terveyskeskukseen. Mikäli käytätte muun palveluntarjoajan kuin kotikuntanne tai Varsinais-Suomen hyvinvointialueen terveystaluita, pyydämme teitä itseänne ilmoittamaan bakteerilöydöksestänne kyseiselle taholle.

VRE voi hävitä ilman mitään hoitoa, mutta kantajuuteen ei kuitenkaan voi esim. antibiootilla vaikuttaa. Koska kantajuus on yleensä pitkäkestoista, VRE-bakteeriviljely voi tulla positiiviseksi pitkänkin ajan kuluttua vaikka välillä bakteeria ei ole löytynyt. Potilastiedoissa oleva riskitieto voidaan purkaa vain hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavan lääkärin päätöksellä.